

Повна назва: Конкурентоспроможність підприємства

Статус: Вибіркова

Мета: формування системи теоретичних та практичних знань з визначення конкурентоспроможності підприємств, формування вмінь визначати та оцінювати показники та фактори конкурентоспроможності підприємств різних типів і форм власності, розвивати їх конкурентні переваги

Обсяг, методики і технології викладання дисципліни:

Тема 1. Теоретичні основи конкурентних відносин

Конкуренція: сутність і види. Еволюція поглядів на конкуренцію. Конкуренція як рушійна сила ринку. Види конкурентної поведінки. Функції конкуренції як економічної категорії. Підходи до класифікаційних ознак економічної конкуренції. Прийоми цінової та нецінової конкуренції. Елементи механізму конкурентної боротьби. Конкуренція й підприємство. Стратегія конкуренції на основі прогнозування дій підприємств.

Тема 2. Конкурентоспроможність і конкурентні переваги

Види конкурентоспроможності залежно від рівня й об'єкта аналізу. Фактори, що впливають на конкурентоспроможність фірми. Поняття 6 конкурентної переваги. Модель п'яти сил конкуренції в галузі. Конкурентна перевага й типові стратегії. Джерела конкурентної переваги. Фактори втримання конкурентних переваг. Сутність та співвідношення понять “ринкові чинники успіху”, “ключові компетенції”, “конкурентні переваги”. Властивості конкурентних переваг. Сфери формування та реалізації конкурентних переваг.

Тема 3. Конкурентоспроможність товару та методи її оцінки

Визначення конкурентоспроможності товару. Визначення міжнародної конкуренції товару. Фактори, чинники та критерії конкурентоспроможності товару. Методи оцінки конкурентоспроможності продукції. Якість товару – основний важіль забезпечення його конкурентоспроможності. Основні підходи до управління конкурентоспроможністю товару. Заходи щодо

поліпшення якості товару (послуг) як чинник підвищення конкурентоспроможності товарів.

Тема 4. Система та процес управління конкурентоспроможністю підприємства

Процес управління конкурентоспроможністю підприємства. Етапи і процедури процесу управління конкурентоспроможністю підприємства. Загальна блок-схема організаційно-економічного механізму системи управління конкурентоспроможністю підприємства. Чинники, що визначають рівень конкурентоспроможності підприємства. Методи оцінки рівня конкурентоспроможності підприємства. Системно-процесний підхід до управління конкурентоспроможністю підприємства. Специфічні особливості забезпечення конкурентоспроможності бізнес-організацій різних типів.

Тема 5. Конкурентні стратегії

Система конкурентних стратегій підприємства. Стратегії надбання конкурентної переваги (загальні стратегії конкуренції). Стратегії конкурентної поведінки підприємства. Стратегія забезпечення конкурентоспроможності як комплексна стратегія. Ситуаційне проектування конкурентної стратегії. Конкурентні стратегії в сфері великого стандартного виробництва. Конкурентні стратегії в сфері радикальних інновацій. Конкурентні стратегії в сфері малого бізнесу. Формування стратегії конкуренції на світовому ринку.

Тема 6. Розробка та забезпечення реалізації програм підвищення конкурентоспроможності

Концепція розробки та забезпечення реалізації програми підвищення конкурентоспроможності підприємства. Етапи розробки програми підвищення конкурентоспроможності. Програми підвищення конкурентоспроможності галузі та країни. Вітчизняний підхід до забезпечення конкурентоспроможності національної економіки. Міжнародний досвід реалізації програм підвищення конкурентоспроможності.

У початковому процесі застосовують: лекції (інформаційні, аналітичні, проблемні), в тому числі з використанням мультимедійного забезпечення та інших ТЗН; практичні заняття; самостійну та індивідуальну роботу студентів; виконання індивідуального науково-дослідного завдання; диспути, дискусії та інші форми навчання. Методики викладання – проблемна та модульно-рейтингова системи навчання.

Знання та навички

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні **знати:**

- сутність поняття «конкуренція», «конкурентоспроможність підприємства», «конкурентоспроможність продукції»;
- переваги концепції конкурентоспроможності;
- моделі та методи оцінки конкурентоспроможності товару і підприємства;
- принципи та фактори забезпечення конкурентоспроможності підприємства;
- особливості міжнародної конкурентоспроможності галузей та регіонів;
- перешкоди на шляху глобальної конкуренції;
- елементи та їх взаємодія в системі управління конкурентоспроможністю підприємства.

вміти:

- орієнтуватися на ринку серед конкурентів;
- розрахувати основні показники з оцінки конкурентоспроможності продукції;
- здійснювати оцінку факторів, що впливають на зміну рівня конкурентоспроможності підприємства;
- здійснювати оцінку та розробку конкурентної стратегії;
- визначати та дослідити конкурентні галузі на національному (міжнародному) рівні;

- визначати джерела і фактори досягнення глобальної конкурентоспроможності;
- застосовувати концепції розвитку кластерів;
- застосовувати набути знання на практиці у сфері управління ринковими процесами, їх регулювання та дослідження.

Кількість годин (кількість кредитів ЄКТС): На вивчення навчальної дисципліни відводиться год/ кредитів ECTS.

Види робіт:

Види робіт	Планові терміни виконання	Форми контролю
I. Обов'язкові		
<i>Види робіт на практичних заняттях</i>		
1. Підготовка та відповідь на практичному занятті на теоретичні запитання	Протягом триместру	Опитування
2. Обговорення дискусійних питань	Протягом триместру	Диспут, дискусія
3. Підготовка та виконання письмової самостійної роботи	Протягом триместру	Аудиторна письмова робота
<i>Виконання контрольних завдань</i>		
4. Підготовка та виконання індивідуальних завдань	Протягом триместру	Аудиторна письмова робота
II. Вибіркові		
<i>За виконання творчих завдань для самостійного опрацювання</i>		
6. Творчо-пошукова (науково-дослідна) робота	1	Протягом триместру
		Письмова робота

Оцінювання:

Форма підсумкового контролю успішності навчання – залік, який складають студенти в період заліково-екзаменаційної сесії.

Методи та засоби діагностики успішності навчання: усне опитування, розв'язування задач та ситуаційних вправ, письмові роботи, контрольні роботи, самостійні роботи, виконання ІНДЗ, тестові завдання, залік.

Підсумкову оцінку (за 100-бальною шкалою) студент може набрати за рахунок балів, набраних за результатами контрольних робіт та науково-дослідної роботи, та складання заліку.

Підсумкова семестрова оцінка визначається як сума трьох складових:

– сумарної кількості балів за поточне опитування з відповідних тем (30 балів);

- оцінки за індивідуальне науково-дослідне завдання (20 балів); – сумарної кількості балів за модульні контрольні роботи (20 балів);
- складання заліку (30 балів).

Викладач:

Дзюбак Катерина Миколаївна, аспірант, викладач кафедри управління земельними ресурсами ЧНУ ім. Петра Могили, судовий експерт Миколаївського відділення Одеського НДІ судових експертиз. Стаж педагогічної діяльності – 5 років. Має понад 20 публікацій, серед яких 1 колективна монографія.

Коло наукових інтересів: управління земельними ресурсами, сільськогосподарське землекористування, державне регулювання земельних відносин, судово-економічна експертиза з питань економічної діяльності підприємств та організацій, бухгалтерського і податкового обліку та звітності, фінансово-кредитних операцій.

Повна назва: Геодезія

Статус: Нормативна

Мета: засвоєння теоретичних і практичних питань, пов'язаних з проведенням геодезичних вимірювань на земній поверхні, використанням програмних засобів для вирішення професійних задач, обчисленням координат і висот пунктів, попередніми зрівнювальними обчисленнями результатів польових вимірювань, створенням геодезичної основи для топографічних зйомок, виконанням топографічних зйомок, виконанням нівелювання.

Обсяг, методики і технології викладання дисципліни:

Тема 1. Вступні відомості

Предмет геодезії і її місце серед інших наук. Роль геодезії у народному господарстві країни. Поняття про форму та розміри Землі. Визначення положення точок на поверхні Землі. Метод проєкцій та його застосування в геодезії. Абсолютні та відносні висоти точок місцевості.

Тема 2. Методи зображення земної поверхні на картах та планах

Математична основа та позарамкове оформлення карт і планів. Поняття про цифрову топографічну карту. Фотоплани, ортофотоплани Земної поверхні. Поняття про план, карту і профіль Земної поверхні. Система плоских прямокутних координат Гаусса-Крюгера.

Тема 3. Орієнтування ліній Азимути.

Зближення меридіанів. Магнітні азимути. Дирекційні кути. Зв'язок дирекційних кутів двох суміжних ліній. Орієнтування карти на місцевості.

Тема 4. Розв'язання задач на топографічних картах

Система плоских прямокутних координат Гаусса-Крюгера. Визначення номенклатури листа карти за даними географічними координатами точки. Читання топографічної карти. Визначення довжин ліній по карті. Визначення географічних координат точок по карті. Визначення прямокутних координат точок по карті. Нанесення на топографічну карту точок за заданими координатами. Визначення висот точок по горизонталях. Визначення

стрімкості схилу. Побудова на карті осі траси з заданим ухилом. Побудова профілю місцевості за заданим напрямком. Визначення меж водозбірної площі. Визначення дирекційних кутів та азимутів по карті. Визначення площ по топографічній карті.

Тема 5. Загальні принципи виконання і організації геодезичних робіт

Основні принципи організації геодезичних робіт. Принципи організації і виконання геодезичних робіт.

Тема 6. Вимірювання кутів

Принцип кутових вимірювань і схема теодоліта. Класифікація теодолітів. Конструкція теодоліта технічної точності. Перевірки теодолітів серії Т-30. Способи вимірювання горизонтального кута. Вимірювання кутів нахилу. Джерела похибок кутових вимірювань.

Тема 7. Лінійні вимірювання

Мірні стрічки й рулетки. Вимірювання довжин ліній стрічками. Приведення до горизонту довжини похилої лінії. Джерела похибок лінійних вимірювань. Оптичні віддалеміри. Електрооптичні способи вимірювання віддалей.

Тема 8. Вимірювання перевищень

Вимірювання перевищень. Види нівелювання. Геометричне нівелювання. Нівеліри. Типи нівелірів. Нівеліри з циліндричним рівнем. Нівеліри з компенсатором. Нівелірні рейки. Перевірки нівеліра. Методика технічного нівелювання. Джерела похибок геометричного нівелювання. Тригонометричне нівелювання. Вплив кривизни Землі та рефракції на результати нівелювання. Зрівнювання висотних мереж зйомочної основи. Складання поздовжнього профілю. Нівелювання траси і поперечників.

Тема 9. Тахеометрична зйомка місцевості

Суть та сфера застосування тахеометричної зйомки. Основні формули тахеометричної зйомки. Прилади для тахеометричної зйомки. Робота на станції тахеометричної зйомки. Складання плану тахеометричної зйомки

Тема 10. Мензуральна топографічна зйомка

Мензульна топографічна зйомка. Прилади, які застосовуються при зйомці. Перевірки кіпрегеля КН. Перевірки мензули. Підготовка планшета. Установка мензули на станції

Тема 11. Окомірна зйомка та барометричне нівелювання

Суть окомірної зйомки. Інструменти і прилади для окомірної зйомки. Визначення віддалей під час окомірної зйомки. Методика виконання окомірної зйомки. Загальні основи барометричного нівелювання. Прилади для барометричного нівелювання. Головні способи виконання барометричного нівелювання.

Тема 12. Теодолітна зйомка

Теодолітна зйомка. Сутність теодолітної зйомки і вимоги до її виконання. Елементи ситуації, які підлягають зйомці. Методи виконання теодолітної зйомки. Камеральна обробка теодолітної зйомки.

Тема 13. Відомості з теорії математичної обробки геодезичних вимірювань

Властивості похибок результатів вимірювань. Кількісні критерії точності результатів вимірювань та їх функцій. Проста арифметична середина та її властивості. Допуски результатів вимірювань та їх функцій.

Тема 14. Обчислювальна обробка мереж геодезичної зйомочної основи

Пряма і зворотна геодезичні задачі. Обробка теодолітного ходу. Особливості зрівноваження діагональних теодолітних ходів. Розв'язування кутових і лінійних геодезичних засічок. Обробка геодезичних зйомочних мереж на ПЕОМ.

Тема 15. Охорона навколишнього середовища і техніка безпеки на геодезичних роботах

Правила поведінки з геодезичними приладами. Техніка безпеки під час геодезичних робіт. Перша медична допомога при нещасних випадках. Роль геодезії у заходах з охорони навколишнього середовища

У початковому процесі застосовують: лекції (інформаційні, аналітичні, проблемні), в тому числі з використанням мультимедійного

забезпечення та інших ТЗН; практичні заняття; самостійну та індивідуальну роботу студентів; виконання індивідуального науково-дослідного завдання та інші форми навчання. Методики викладання – проблемна та модульно-рейтингова системи навчання.

Знання та навички:

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент повинен **знати:**

- нормативні вимоги щодо побудови мережі згущення;
- полігонометрію IV класу, I і II розрядів; - геометричне нівелювання IV і III класів;
- будову, принцип роботи і перевірку точних теодолітів, точних нівелірів, цифрових нівелірів та електронних тахеометрів, а також світловідалемірів;
- технологію виробництва всіх видів топографічного знімання, особливо електронного тахеометричного та аерофототопографічного комбінованого методу;
- технологію польових та камеральних робіт під час побудови мереж згущення для топографічного та земельно-кадастрового знімання місцевості із застосуванням сучасних технічних засобів і обчислювальної техніки;
- автоматизовані системи виконання геодезичних робіт;

вміти:

- проектувати на карті планово-висотну геодезичну основу великомасштабного топографічного знімання та будувати її на місцевості;
- вимірювати горизонтальні та вертикальні кути точними теодолітами;
- виконувати нівелювання IV та III класів точними оптичними та цифровими нівелірами; - зрівноважувати геодезичні мережі;
- створювати та оформляти цифрові карти за результатами електронного тахеометричного знімання;
- обчислювати координати на площині Гаусса-Крюгера

Кількість годин (кількість кредитів ЄКТС): На вивчення навчальної дисципліни відводиться год/ кредитів ECTS.

Види робіт:

Види робіт	Планові терміни виконання	Форми контролю
I. Обов'язкові		
<i>Види робіт на практичних заняттях</i>		
1. Підготовка та відповідь на практичному занятті на теоретичні запитання	Протягом триместру	Опитування
2. Обговорення дискусійних питань	Протягом триместру	Диспут, дискусія
3. Підготовка та виконання письмової самостійної роботи	Протягом триместру	Аудиторна письмова робота
<i>Виконання контрольних завдань</i>		
4. Підготовка та виконання індивідуальних завдань	Протягом триместру	Аудиторна письмова робота
II. Вибіркові		
<i>За виконання творчих завдань для самостійного опрацювання</i>		
6. Творчо-пошукова (науково-дослідна) робота	1	Протягом триместру
		Письмова робота

Оцінювання:

Форма підсумкового контролю успішності навчання – залік/іспит, які складають студенти в період заліково-екзаменаційних сесій.

Методи та засоби діагностики успішності навчання: усне опитування, розв'язування задач та ситуаційних вправ, письмові роботи, контрольні роботи, самостійні роботи, виконання ІНДЗ, тестові завдання, залік/іспит.

Підсумкову оцінку (за 100-бальною шкалою) студент може набрати за рахунок балів, набраних за результатами контрольних робіт та науково-дослідної роботи, та складання заліку/іспиту.

Підсумкова семестрова оцінка визначається як сума трьох складових (для заліку):

- сумарної кількості балів за поточне опитування з відповідних тем (40 балів);
- сумарної кількості балів за модульні контрольні роботи (30 балів);
- складання заліку (30 балів).

Підсумкова семестрова оцінка визначається як сума трьох складових (для іспиту):

– сумарної кількості балів за поточне опитування з відповідних тем (25 балів);

– сумарної кількості балів за модульні контрольні роботи (25 балів);

– оцінки за індивідуальне науково-дослідне завдання (10 балів);

- складання заліку (40 балів).

Викладач:

Дзюбак Катерина Миколаївна, аспірант, викладач кафедри управління земельними ресурсами ЧНУ ім. Петра Могили, судовий експерт Миколаївського відділення Одеського НДІ судових експертиз. Стаж педагогічної діяльності – 5 років. Має понад 20 публікацій, серед яких 1 колективна монографія.

Коло наукових інтересів: управління земельними ресурсами, сільськогосподарське землекористування, державне регулювання земельних відносин, судово-економічна експертиза з питань економічної діяльності підприємств та організацій, бухгалтерського і податкового обліку та звітності, фінансово-кредитних операцій.